

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فارسی نهم متوسطه ی اول

فرآیند تدریس

درس سوم

متاع جوانی

تهیه و تدوین:

حمیدی

دبیر فارسی_ دار الفنون کیانپارس

آشنایی با نمونه ای از نظم ادبی و: « زیبایی آفرینش »

اهداف آموزشی

آشنایی با نمونه ای از نثر تعلیمی معاصر

آشنایی با پروین اعتصامی و نمونه ای از قطعه های او

آشنایی با دوره نوجوانی و جوانی و تقویت پندپذیری

آشنایی با لحن تعلیمی و خوانش آن

آشنایی با پرسش تاکیدی و استفهام انکاری

انتقال مفاهیم درس با زبان تصاویر

ASE | DOWNLOAD

نکات کلیدی درس

نکات ادبی

تشبیه:

نو جوانی تولد دوباره انسان است.
دیگران زبان نقد او و پنجره هایی هستند ...
آنها مثل آینه همان قدر که خوبی ها را

آینه چون نقش تو بنمود راست خودشکن آینه شکستن خطاست

چون: وقتی که

راست: درست

نکات زبانی

خود شکستن: کنایه از تواضع راست و خطا: تضاد
واج آرایی در حرف ن آینه ، آینه (جناس

نکات ادبی

هنگامی که آینه تصویر و صورت تو را درست نشان داد ،
از دیدن عیب هایت ناراحت نشو ، خود را بشکن .

معنی بیت

جوانی گه کار و شایستگی است گه خودپسندی و پندار نیست

گه: گاه،

معنی لغت

پندار: توهم ، خودبینی

جوانی هنگام کار و نشان دادن لیاقت است و لحظه خودپسندی و توهم و تکبر نیست.

معنی بیت

چو بفروختی از که خواهی خرید متاع جوانی به بازار نیست

متاع: کالا

معنی لغت

استفهام انکاری در مصراع اول

فروختن و خریدن و متاع و بازار (مراعات نظیر)

نکات ادبی

وقتی جوانی را از دست دادی، دیگر نمی توانی
آن را به دست آوری؛ زیرا کالای جوانی در بازار
دنیا وجود ندارد.

معنی بیت

غنیمت شمر جز حقیقت مجوی که باری است فرصت دگر بار نیست

دگر بار: بار دیگر

معنی لغت

بار: ارایه تکرار

قلمروی ادبی

فرصت را غنیمت بدان و به دنبال چیزی جز حقیقت نباش؛
زیرا فرصت عمر یک بار است و بار دیگری وجود ندارد.

معنی بیت

میج از ره راست بر راه کج چو در هست حاجت به دیوار نیست

متاع: کالا

معنی لغت

از راه راست پیچیدن (کنایه از منحرف شدن)

راست و کج (تضاد)

ره و راه (جناس افزایش)

در و بر (جناس اختلافی)

مصراع دوم (ضرب المثل و کنایه) در و دیوار (مراعات نظیر)

نکات ادبی

از راه راست منحرف نشو ؛ وقتی راه راست و دری برای ورود هست، نیازی به راه کج و از دیوار پریدن نیست.

معنی بیت

ز آزادگان بردباری و سعی بیاموز آموختن عار نیست

عار: عیب و تنگ

آزادگان : جوان مردان

معنی لغت

تلاش و تحمل و صبر را از جوان مردان یاد بگیر ،
هیچ وقت آموختن از دیگران عیب و خطایی ندارد.

معنی بیت

به چشم بصیرت به خود درنگر تو را تا در آینه زنگار نیست

معنی لغت

بصیرت: آگاهی زنگار: زنگ فلزات

تا زمانی که در آینه دلت ، آلودگی و گناه جمع
نشده و صاف و پاک است با آگاهی و بینایی
خودت را بسنج و بشناس و اصلاح کن.

معنی بیت

همی دانه و خوشه خروار شد ز آغاز هر خوشه خروار نیست

همی: پیوسته خروار: یک بار خر

معنی لغت

همی (قید) خروار (مسند)

نکات زبانی

دانه و خوشه (مراعات نظیر)

مصراع دوم ضرب المثل دارد

خوشه: آرایه تکرار

نکات ادبی

دانه و خوشه یواش یواش جمع شد و یک بار خر شد ، از اول چنین نبود. (آلودگی دل نیز ذره ذره جمع می شود و دل را در بر می گیرد.

معنی بیت

همه کار ایام درس است و پند دروغا که شاگرد هشیار نیست

ایام : ج یوم ، روزها

معنی لغت

کار ایام (تشخیص) شاگرد، درس ، (مراعات نظیر)

نکات ادبی

کار روزگار همه اش درس و پند و عبرت است ؛ ولی افسوس که انسان عبرت پذیر و آگاه نیست.

معنی بیت

پروین اعتصامی

رخشنده اعتصامی معروف به پروین اعتصامی در ۲۵ اسفند ۱۲۸۵ خورشیدی در شهر تبریز به دنیا آمد. پدرش یوسف اعتصامی آشتیانی (اعتصام الملک) از رجال نامی و نویسندگان و مترجمان مشهور اوایل دوره قاجار بود. در کودکی با خانواده به تهران آمد. پایان نامه تحصیلی خود را از مدرسه آمریکایی تهران گرفت و در همانجا شروع به تدریس کرد. پیوند زناشویی وی با پسر عمویش بیش از دو و نیم ماه دوام نداشت. وی پس از جدایی از همسر، مدتی کتابدار کتابخانه دانشسرای عالی بود. دیوان اشعار وی بالغ بر ۲۵۰۰ بیت است.

وی در فروردین ۱۳۲۰ شمسی به علت ابتلا به حصبه درگذشت و در قم به خاک سپرده شد.

از توجه شما سپاس گزاریم

2005 02 10 11:04